

наредних 60 дана. Код расписивања избора треба разликовати и ситуацију када се одређује датум општих избора за све посланике парламента или када се расписују допунски избори и врши попуна упражњених посланичких мандата новим посланицима.

2. ОБРАЗОВАЊЕ ИЗБОРНИХ ЈЕДИНИЦА

Са становишта избора непрактично је да сви грађани (бирачи) бирају све чланове парламента, све његове посланике којих има на стотине. Тада би бирач морао да познаје све кандидате за посланике за које гласа, а то је немогуће, па би, по Слободану Јовановићу, био принуђен да гласа не по свом убеђењу, него туђим упутствима – оним која вероватно добија од странке којој припада па би се његово бирачко право претворило у пуку формалност. Исто тако, ако би се сви бирачи сакупили у једну целину, онда би постојала само једна већина и само једна мањина бирача па би већина макар и са једним гласом више добили сва посланичка места. Зато се бирачи не сабирају у једно колегијално тело, него се деле „разбијају“ на мање делове, групе које врше избор и те групе се називају изборне јединице или изборни окрузи или срезови. Број и величина изборних јединица уређују се изборним законима сваке земље и веома је важно како се то чини – колико је тих јединица, какве су величине односно облика. У формирању изборних јединица долазе до изражаја не само законске одредбе и решења, него и политички интереси и утицаји саме власти јер је некада интерес те власти да нека насеља (и њихово становништво) буду компактни или обрнуто, да се разбије та њихова компактност на мање делове. Само формирање изборних јединица се врши према разним мерилима и то углавном или према укупном броју становника једног подручја или према броју бирача који имају бирачко право мада се често та подела на изборне јединице поклапа с административно-територијалном поделом државе. Зато и може да се говори о већим или мањим изборним јединицама разних облика и изгледа, што се изборним језиком назива изборном геометријом. У формирању изборних јединица треба тежити једнакости бирача мада је то у пракси тешко постићи и обезбедити да глас сваког бирача има исту вредност. Идеално би било да једнак број бирача бира једнаки број представника што би значило да су изборне јединице једнаке јер би у супротном неједнаке изборне јединице довеле до неједнакости бирача и до тога да се један представник бира на неједнак број бирача или грађана. Но основно је да величина и број изборних јединица зависе од тога да ли се у њима бира један или више посланика јер се једна изборна ситуација добија у малим, а друга у